

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/20/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012201311
Dátum vydania rozhodnutia:	10.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7012201311.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: X., bývajúci v S., zastúpený advokátkou JUDr. Katarínou Adamovskou, Košice, Žižkova č.6, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29 augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/80/2012 - 48 zo dňa 2. apríla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Sd/80/2012 - 48 zo dňa 2. apríla 2013 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo 16.08.2012, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice zo dňa 01.08.2012 nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Proti rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom právnej zástupkyne včas odvolanie, ktorým namietal, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie a objektívne posúdenie rozhodujúcich skutočností, čím zároveň navrhovateľovi odňal možnosť realizácie jeho procesných oprávnení. Poukázal na to, že už v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu o zamietnutí žiadosti o priznanie invalidného dôchodku namietal nedostatočné zistenie skutkového stavu zo strany odporcu, ktorý dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav navrhovateľa neposúdil komplexne a nevzal do úvahy všetky relevantné skutočnosti. Opätovné posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa posudkovým lekárom samotného odporcu v priebehu súdneho konania tak nemohlo prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a hoci navrhol, aby jeho zdravotný stav bol pre účely súdneho konania znalecky posúdený nezávislým subjektom, súd jeho návrh odmietol. K odvolaniu

predložil lekárske správy ortopedických lekárov z 23.04.2013, 06.05.2013 a 20.05.2013, z ktorých vyplýva závažnosť poškodenia ľavého kolena ako rozhodujúceho zdravotného postihnutia, pričom zo správy z 23.04.2013 dokonca vyplýva pravdepodobnosť budúcej umelej kĺbnej náhrady. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa označila dôvody uvádzané navrhovateľom za nedôvodné a napadnutý rozsudok navrhla potvrdiť ako vecne správny. Podľa jej názoru skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto napriek návrhu navrhovateľa daný dôvod na ďalšie dokazovanie. V súvislosti s predložením nových lekárskeho nálezov odporkyňa zdôraznila, že pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 10. júna 2014 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní nebol sporný skutkový stav tak ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu t. j., že zdravotný stav navrhovateľa bol po podaní žiadosti o invalidný dôchodok z 01.08.2012 posúdený dňa 01.08.2012 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, so záverom, že rozhodujúcim zdravotným

postihnutím u navrhovateľa sú choroby podporného a pohybového aparátu (kap. XV, odd. G, položka 47, písm. b/ (25%-30%) odôvodňujúce mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 25% bez zvýšenia percentuálnej miery za zistené iné zdravotné postihnutia (Gonartróza I-II st. vľavo, Erysipel ľavého predkolenia - recidivujúci) a teda navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 zákona o sociálnom poistení, pretože miera poklesu jeho schopností vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou je 25 %.

Po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa posudzovaný posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Košiciach dňa 08.11.2013, ktorý na základe vlastného vyšetrenia a zhodnotenia odborných lekárskeho nálezov predložených navrhovateľom zistil, že navrhovateľ v roku 2010 utrpel pracovný úraz - podvrtnutie ľavého kolena, traumatológ pri ošetrení nepotvrdil známky traumatického kolena, neskoršie vyšetrenie MR potvrdilo poškodenie predného krížneho väzu s doporučením operačným riešením, ktoré pre interkurentné ochorenie bolo zrealizované až v máji 2011 na ortopedickom oddelení s následnou rehabilitačnou liečbou ukončené v septembri 2011. Traumatológ hodnotil plastiku predného skríženého väzu v ľavom kolene ako suficientnú, funkčný nález dokumentuje len ľahké zmeny. V posudku konštatoval, že toto rozhodujúce zdravotné postihnutie nezdôvodňuje invaliditu, preto bola ponechaná 25 % miera poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť tak, ako bola zhodnotená posudkovým lekárom pobočky. Choroba vysokého krvného tlaku je bez výraznejších orgánových komplikácií, posudkovo je takisto málo významná podobne ako dokumentovaná tučnota.

Vzhľadom na to, že navrhovateľ na pojednávaní dňa 18.12.2012 predložil nové lekárske správy, ktoré neboli predmetom posudzovania posudkovým lekárom, a tiež lekárske nálezy týkajúce sa zlomeniny pravého členka a poškodenia menisku pravého kolena v rokoch 1997 a 2002, krajský súd dôvodne nariadil odporkyni doplniť dokazovanie. Z doplnenia posudku zo dňa 26.02.2013 vyplýva, že navrhovateľ bol odoslaný na pľúcne vyšetrenie, kde bol hospitalizovaný od 04.12.2012 a bol prepustený so záverom hemoptýza, akcelerovaná hypertenzia po vynechaní liečby. Kontrolné interné vyšetrenie zo 06.12.2012 bez poukazu pre zhoršený stav z posudkového hľadiska akcelerácia hodnôt vysokého krvného tlaku pri vynechaní liečby bez dokumentovaných iných chronických komplikácií je posudkovo nevýznamná a nezdôvodňuje zmenu pôvodného posudku z 08.11.2012. Posudkový lekár ďalej uviedol, že navrhovateľ v roku 1997 utrpel zlomeninu pravého členka, ktorá bola riešená operačne s následným odstránením osteosyntetického materiálu, v roku 2002 bol operovaný pre poškodenie menisku pravého kolena. Tieto skutočnosti boli spomenuté v anamnéze navrhovateľa a boli aj predmetom zhodnotenia celkového zdravotného stavu v posudku z 08.11.2012, avšak žiaden odborný ortopedický ambulantný, ani hospitalizačný nález v priebehu roku 2011 - 2012 nespomína výraznejšie funkčné, resp. anatomicke poškodenie pravého kolena, resp. pravého členka, ktoré by eventuálne boli posudkovo významnejšie z hľadiska dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu pri stanovení celkovej miery poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa. Po opätovnom zhodnotení zdravotného stavu posudkový lekár zhodnotení zdravotného stavu posudkový lekár konštatoval, že tento nie je takého charakteru, aby zdôvodňoval invaliditu a naďalej ponechal mieru poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť 25 %.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľa (v podstate zhodnými ako uvedenými v odvolaní), a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 OSP nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku a na tieto odkazuje.

Považuje za potrebné pripomenúť, že v správnom súdnictve súdy postupujú podľa 5. časti OSP preskúmajú zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov a v zásade nie je ich úlohou vykonávať resp. dopĺňať dokazovanie na skutočnosti, ktorých preukázanie je podmienkou zistenia skutkového stavu už v správnom konaní, preto námietku navrhovateľa vytykajúcu súdu prvého stupňa, že nevykonal ďalšie navrhované dokazovanie, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú a to aj z dôvodu, že táto námietka pramenila z jeho pocitu rozporu v porovnaní s konaním o úrazovú rentu, kde mu bol určený tým istým odporcom, pokles pracovnej schopnosti rozsahu 45 %, ktorý však neexistuje, pretože, ako správne konštatoval už súd prvého stupňa, miera poklesu schopností vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity sa stanovuje podľa kritérií uvedených v § 71 zákona o sociálnom poistení, kým pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca sa posudzuje podľa ustanovenia § 88 ods. 3 tohto zákona..

Navrhovateľom v súdnom odvolacom konaní predložené lekárske správy z 23.04.2013, 06.05.2013 a 20.05.2013 z ortopedických ambulancií konštatujú v podstate zhodné diagnostické závery ako boli zistené v správnom konaní a podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavujú dôkazy, ktoré by nasvedčovali existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľa, ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený (§ 250i OSP) alebo by inak prijatý záver spochybňovali. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Ak by sa v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľa zhoršil, nič mu nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jej zdravotného stavu.

Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval rozhodnutia odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.